

Kouluterveyskysely 2023, palveluvaliokunta

Palveluvaliokunta 15.11.2023 § 53
63/12.00.00/2022

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja: Irina Barkman, puh. 0400 932 135
irina.barkman@iitti.fi

Asian selostus

Kouluterveyskyselyn avulla tuotetaan monipuolista ja luotettavaa seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palveluista. Kyselyyn vastaavat joka toinen vuosi 4.-5. luokkien oppilaat, 8.-9. luokkien oppilaat ja lukioiden 1.-2. vuoden opiskelijat sekä ammatillisten oppilaitosten 1.-2. vuoden opiskelijat.

Tietoja on alettu keräämään 8. ja 9. luokkaa käyville vuodesta 1996, lukioissa vuodesta 1999 ja ammatillisissa oppilaitoksissa vuodesta 2008 alkaen. 4. ja 5. luokkaa käyvät nuoret ovat osallistuneet kyselyyn 2017 alkaen ja ko. oppilaiden huoltajat ovat vastanneet kyselyyn vuosina 2017 ja 2019.

Kyselyjen tiedot kerätään anonyymisti. Nuoret täyttävät sähköisen kyselylomakkeen koulussa oppitunnin aikana. Kouluterveyskyselyssä nuorilta kysytään hyvinvoinnista, osallisuudesta ja vapaa-ajasta, terveydestä ja toimintakyvystä, elintavoista, koulunkäynnistä ja opiskelusta, perheestä ja elinoloista, kasvuympäristön turvallisuudesta, sekä palveluista ja avunsaannista.

Kuntakohtaisista tuloksista näkyy, että litissä korona-aikana nuorten hyvinvoinnin tulokset (2021) laskivat merkittävästi verrattuna vuoden 2019 tuloksiin. Vastaavasti uusin tulos (2023) osoittaa, että hyvinvoinnin osalta on otettu suuri askel positiiviseen suuntaan kautta linjan lukuun ottamatta yksittäisiä tuloksia. Vastaavasti Päijät-Hämeen tulokset taas ovat monin osin jääneet korona-aikaisiin tuloksiin tai jopa menneet heikompaan suuntaan.

litin tuloksissa oli positiivista mm. kokemukset kouluruuasta. Ruuan maku ja laatu koettiin hyväksi. Kysely johti myös siihen, että marraskuussa tullaan tekemään yläkoulussa aamupalakokeilu. Nuorten kokemuksia kouluruuasta kerätään myös omilla kyselyillä, jotta voidaan edistää edelleen ruokapalvelua kouluruuan osalta. Kuntakohtaisista tuloksista oli nähtävissä osallisuuden kokemisen lisääntymistä ja koettiin, että koulussa oli kavereita. Nähtävissä oli myös positiivinen suunta nuorten liikkumisessa samoin aktiivisessa harrastamisessa. Päihteiden käytössä koettiin joiltakin osin kasvua, mikä seuraa myös valtakunnallista trendiä esim. sähkötupakan käyttö on lisääntynyt. Tästä on tehty myös havaintoja lukukauden alussa ja asiaa on työstetty kouluissa ja päihde- ja mielenterveystyöryhmässä.

Voimassa olevassa hyvinvointisuunnitelmassa esiin nostettiin asioita mm. kouluruuan kehittämistä yhteistyössä nuorten kanssa ja nuorten liikkumisen mahdollistamisesta. Näihin on panostettu ja sitä kautta edistetty elinvoimaa. Resurssit ovat tuottaneet tulosta jopa siinä määrin, että kouluruokaa on lämmitetty lisää, kun menekki on ollut niin suurta. Reusrsseja on panostettu hyvinvointiin, mikä näkyy tuloksissa.

Ennaltaehkäisevään hyvinvointityöhön on syytä panostaa edelleen, jotta voidaan edistää lasten ja nuorten hyvinvointia myös jatkossa yhdessä lasten ja nuorten kanssa.

Oheismateriaalit toimitetaan esityslistan mukana.

Valiokunnan ohjaus

Palveluvaliokunta ohjaa Kouluterveyskyselyn 2023 tulosten pohjalta jatkotoimia:

Aamupalakokeilun jatkaminen: Palveluvaliokunta pitää aamupalakokeilua arvokkaana ja tukee sen jatkamista. Haluamme lisätä yhteisöllisyyttä kouluissa, kannustaen oppilaita nauttimaan aamupalaa yhdessä ja oppimaan myös ruokakulttuuria.

Viestintä: Kouluterveyskyselyn tulosten positiivinen ja realistinen viestintä on tärkeää. Meidän tulee arvostaa oikean suuntaista edistystä, samalla tunnustaen jatkuvan tarpeen kehittää lasten ja nuorten hyvinvointia. Viestinnässämme voisimme korostaa, kuinka litti on sitoutunut olemaan paikka, jossa jokainen nuori voi kasvaa ja kehittyä.

Arvostus kunnan työntekijöille: Haluamme osoittaa kiitollisuutemme kaikille kunnan työntekijöille, joiden panos on auttanut meitä kulkemaan oikeaan suuntaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Heidän työnsä ja sitoutumisensa ovat olleet olennainen osa nykyisiä positiivisia kehityssuuntia.

Suunnitelmat kehityskohteiden parantamiseksi: Palveluvaliokunta tukee suunnitelmia, jotka on laadittu kouluterveyskyselyn pohjalta kehittämistä vaativien asioiden parantamiseksi. Tämän kehitystyön jatkuminen on keskeistä kunnan tulevaisuuden hyvinvoinnin kannalta.

Nuorten äänen kuuleminen: On tärkeää, että jatkossa nuorten ääni kuuluu entistä vahvemmin päätöksenteossa. Tämä tarkoittaa heidän mielipiteidensä ja ehdotustensa aktiivista huomioimista sekä kouluterveyskyselyissä että muissa nuoria koskevissa päätöksissä. Koulujen ja nuorisotoimen yhteistyötä tulisi vahvistaa, jotta nuorten näkemykset saadaan osaksi kunnan kehittämistä.

Näiden näkökulmien ja keskustelupisteiden pohjalta palveluvaliokunta ohjaa, että kouluterveyskyselyn 2023 tulosten pohjalta toteutettavissa toiminna keskitytään erityisesti edellä mainittuihin painopistealueisiin ja kehitämme jatkuvasti palveluitamme vastaamaan yhteisömme tarpeita.

Merkittiin, että Marko Eklund poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.05.